

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Crisis Theologica

Cárdenas, Juan de

Sevilla, 1687

Cap. III. Aliquæ obiectiones solutæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75689)

tribus, qui eodem modo loquuntur.
S. Aug. S. Augustinus lib. de ferm. Dñi in monte cap. 9. *Vbi vera Fides non est, nec vera potest esse iustitia.* & ferm. 38 de temp. ait: *Sine Fide nemo ad Filiorum Dei consortium potest pervenire, quia sine ipsa neque in hoc saeculo quisquam iustificationis gratiam, neque in futuro vitam postdebit eternam.* Idem docet lib. 13. de Trin. cap. 20. & lib. de natura, & gratia cap. 2. & in præfatione in Psal. 31. & in Epist. 157. & ferm. 181. de temp. & lib. 2. de peccatorum meritis cap. 9. & de corrept. & gratia cap. 7. quæ loca refert P. Suarez vbi supra.

13. *S. Fulgentius* lib. de Fide ad Petrum. *Sine Fide nulla potest prodesse, imo neque esse conversio.* Idem docet *S. Leo* ferm. de Natur. Chr.

Idem tradit *S. Irenæus* lib. 6. cap. 20.

asserens extra Ecclesiam non esse salutem, quia extra Ecclesiam non est

S. Basil. sapientia Fidei. Idem *S. Basil.* conc. in Psal. 11. *S. Chrisost.* hom.

S. Ambr. 32. in Ioan. *S. Ambros.* lib. 2. de Cain, & Abel. cap. 2. quorum expressa verba videri possunt apud P.

S. Bern. Gregorium de Valencia vbi supra, & Bernardus Epist. 77. ad Hugonem de S. Victore ait: *Si petierit baptizari, & mortis præoccupatus articulo forte obtinere nequiverit, dum non desit Fides recta, &c. nequaquam omnino possum desperare salutem.*

14. Neque in his omnibus habet locum responsio, quam quis intentare posset, posse intelligi hæc testimonia de Fide in voto, aut de Fide lata, hoc est, cognitione Dei ex creaturis: est enim irrefragabilis veritas Christi Domini Marc. cap. ult. *Qui crediderit, & baptizatus fuerit, salvus erit; qui vero non crediderit, condemnabitur.* In quem

S. Bern. locum *S. Bernardus* Epist. 77. citata ait: *Vide etiam, ne forte ob hoc sal-*

vator cum diceret [Qui crediderit, & baptizatus fuerit, salvus erit;] caute, & vigilanter non repetierit; [Qui vero baptizatus non fuerit,] sed tantum, [Qui vero, inquit, non crediderit, condemnabitur] Nimirum innuens, solam interdum Fidem sufficere ad salutem, & sine ipsa sufficere nihil. Quapropter, & si Martyrium vicem Baptismi posse implere conceditur, non plane hoc facit penam, sed ipsa Fides. Nam absque ipsa quid est Martyrium, nisi pena? Cum ergo infalibilis sit sententiâ damnationis æternæ ei, qui non crediderit; & ille, qui habuit Fidem dumtaxat in voto, non credidit, & qui habuit cognitionem Dei ex creaturis (quæ dicitur Fides late) non credidit; in fertur manifeste, non esse æternæ damnationi addictos; & consequenter ad salutem non sufficere Fidem in voto, aut Fidem latam.

CAPVT III.

Aliquæ obiectiões soluta.

SYMMARIUM.

Quomodo Deus largiatur omnibus hominibus media sufficientia ad consequendam salutem æternam. num. 15. & 16.

An aliquis affectus supernaturalis possit elici absque actu Fidei prævio? n. 17. & 18.

An infidelis possit facere orationem supernaturalem, per quam de congruo mereatur pervenire ad Fidem? num. 19. & 20.

An infideles meruerint de congruo pervenire ad Fidem per opera misericordie, quæ contulerunt in martyres. num. 21. & 22.

Quomodo intelligendum, quod Damianus consuluerit Regi infideli, quod

pet.

peccata sua elemosynis redimeret.
num. 23. & 24.

Quomodo intelligendum sit respectu infidelium, quod facienti, quod est in se, Deus non denegat gratiam?
num. 25. & 26.

15. **O**bjicitur primo. Deus vult, omnes homines salvos fieri, quod verificatur, quatenus Deus omnibus hominibus præbet media sufficientia ad consequendam salutem æternam: si autem Fides esset necessaria ad salutem pro omni casu, sequeretur, quod Deus non præberet omnibus hominibus media sufficientia ad salutem, cum plurimi sint remotissimis, & desertis locis, ad quos non accessit auditus Fidei.

16. Respondetur, semper Deum dare omnibus hominibus media sufficientia ad consequendam salutem æternam. Nam remotissimis quibusque dat lumen rationis, & auxilia sufficientia ad cognoscendam, & servandam legem naturalem non furandi, non occidendi, non adulterandi, &c. & dum eam non servant, sunt indigni vberioribus auxilijs. Quod si eam servassent, Deus sua providentia disposuisset, quomodo pervenirent ad audiendam doctrinam Fidei. Et ita semper est paratus ad dandum omnibus hominibus media sufficientia ad salutem æternam, si per ipsos non steterit; & ideo peccatis eorum attribuitur, quod non perveniant ad audiendam doctrinam Fidei.

17. Objicitur secundo. Ante quam infidelis, qui convertitur ad Fidem, eliciat actum Fidei, præcedit pia affectio supernaturalis, & ad hanc præcedit cognitio supernaturalis de honestate eius piæ affectionis, & illustratio etiam supernaturalis circa mysteria Fidei: ergo ea pia affectio supernaturalis non elicitur ex actu

Fidei præcedente: ergo similiter poterit alia affectio supernaturalis dilectionis Dei super omnia elici absque actu Fidei præcedente; & consequenter absque hoc actu Fidei poterit infidelis iustificari.

18. Responderur, eam piam affectionem pertinere ad ipsam Fidem: quia cum Fides, quæ requiritur ad opera supernaturalia, sit Fides libera, & meritoria, nec possit esse libera ex parte intellectus, debet esse libera ex parte voluntatis: atque adeo Fides libera includit utrumque actum. Cum ergo ad primum actum Fidei non debeat præcedere alius actus Fidei; alioqui ille non esset primus; inde est, quod & si ad cætera opera supernaturalia requiratur actus Fidei; ad hanc piam affectionem supernaturalem non requiratur actus Fidei; sed sufficiat lumen Fidei, sive illustratio de mysterijs Fidei, & de honestate piæ affectionis.

19. Objicitur tertio. Eis infidelibus, qui vacillant circa conversionem suam ad Fidem, consulimus, ut orent Deum pro obtinenda veritate veræ Fidei; confidimusque mediâ eâ oratione Deum illuminaturum mentes eorum ad veritatem Fidei atsequendam: ergo confidimus, eam orationem futuram supernaturalem, quæ mereatur de congruo affectionem veritatis Fidei: & tamen ea oratio supernaturalis elicitur sine actu Fidei, cum supponamus, non dum conversum esse ad Fidem: ergo absque actu Fidei præcedente possunt elici actus virtutum supernaturalium. Poterit ergo similiter absque actu Fidei præcedente elici actus supernaturalis dilectionis Dei super omnia; cum in hoc non sit maior difficultas, quam in actu orationis supernaturalis,

20. Ad hanc objectionem respondet Lugo Card. ea disp. 12. de

Lug.

Fidei num. 24., etiam hanc orationem pertinere ad ipsam Fidem, sicut pertinet pia affectio supernaturalis. Sed etiam responderi potest, eam orationem numquam fieri nisi ab eo, qui iam credit, Deum esse, & remuneratorem, & alias eius perfectiones, & circa alia mysteria, qua invincibiliter ignorat, diligenter inquirat, (invincibilem dico eam ignorantiam pro eo instanti, antequam possit vltiorem diligentiam prestare pro inquirenda veritate) in quo casu habet Fidem supernaturalem de Deo, & mediante hac Fide elicit orationem supernaturalem, qua meretur de congruo assecutionem veritatis aliorum mysteriorum. Quod si adhuc velis, dari casum, in quo is nullam penitus habeat Fide de Deo, & eius perfectionibus, dicendum erit illam orationem esse naturalem, quia non est ex Fide. Quod si illum sic orantem trahat Deus ad Fidem, id non erit ex merito eius orationis naturalis, sed quia Deus ex infinita sua bonitate vult ei favere in ordine ad salutem aeternam. Et praeterea, quia ea oratio naturalis aufert impedimentum voluntatis contra Fidem protervæ, quæ impediēbat, ne Deus conferret auxilia necessaria pro conversione ad Fidem.

21. Obijcitur quarto. Multi casus referuntur in chronicis sacris in quibus infideles contulerunt aliqua beneficia in Martyres, quas actiones beneficæ Deus remuneratus est convertendo illos ad Fidem: ergo illæ actiones meruerunt à Deo obtinere præmium supernaturale; atque adeo tales actiones fuerunt supernaturales: ergo antequam habeant Fidem, possunt elicere actiones supernaturales, atque adeo dilectionem Dei super omnia supernaturalem, & consequenter justificationem.

22. Respondetur, eos, qui di-

cuntur infideles, vel habuisse Fidem supernaturalem de Deo, & aliquibus eius perfectionibus, ignorantes invincibiliter reliqua mysteria; & ita elicuisse eas actiones beneficæ per actus internos supernaturales; vel, si eam Fidem supernaturalem non habuerunt, eas actiones non fuisse supernaturales, nec meritorias consecutionis Fidei. Sed Deum contrulisse illis conversionem ad Fidem propter merita martyris de precantis Deum pro suo benefactore; vel omnino absque meritis pro sua bonitate infinita.

23. Obijcitur quinto. Daniel. 4. ipse Daniel consuluit Regi infideli: *Peccata tua eleemosynis redime.* Ergo absque Fide possunt fieri opera meritoria remissionis peccatorum, atque adeo opera supernaturalia.

24. Respondetur primo, dum Daniel consulit Nabuchodonosori, vt eleemosynis peccata redimat, consulit simul Fidem in Deum: ideoque non consulit, id fieri, supponens quod ex eleemosynæ non sint faciendæ ex dictamine Fidei. Respondetur secundo ex Lugo Card. num. 26., eas eleemosynas faciendas à Rege esse pro liberatione ab eo malo temporali, quod ei imminēbat: eleemosynas autem factas per actus naturales, & absque Fide, posse mereri premium temporale.

25. Obijcitur sexto. Facienti, quod est in se, Deus non denegat gratiam; vt est commune Theologorum axioma: sed infidelis servans mandata naturalia per actus naturales, facit, quod est in se: ergo per eos actus naturales consequitur, quod Deus illi non denegat gratiam, saltem vt consequatur pervenire ad Fidem.

26. Respondetur, eatenus Deū non denegare gratiam facienti, quantum est in se, quatenus faciens, quan-

quantum est in se, removet impedimenta peccatorum; & remotis impedimentis Deus pro sua infinita bonitate, & sine vlllo debito, aut merito hominis infidelis, illi confert gratiam vocationis ad Fidem.

27. Multa alia fundamenta rationis, & authoritatis proponit P. Ripalda in ea disp. 17 de Fide, pro opinione, quæ adstruit, Fidem latam sufficere ad iustificationem. Quibus abunde satisfacit Lugo Card. ea disp. 12. sect. 3. & quæ ex dictis facile dissolvuntur.

CAPVT IV.

An quarta opinio subiaceat huic damnationi?

SYMMARIUM.

An opinio docens, seclusa lege Dei, posse hominem iustificari media cognitione supernaturali habita ex testimonio creaturarum, subiaceat huic damnationi? num. 28.

Quomodo non subiaceat? num. 29.

Quomodo in ea opinione contineantur due propositiones, alia absoluta, & alia conditionalis? Et quid inde pro conclusione? num. 30.

In ea hypothesi non esse eundem ordinem providentia, qui modo datur. num. 32.

Solvitur quadam obiectio. num. 33. & 34.

28. **Q**uarta opinio relata cap. 1. ex P. Ripalda erat, seclusa lege Dei, posse adultum iustificari per supernaturalem cognitionem Dei ex creaturis, quæ dicitur Fides lata: ita vt ex ductu eius cognitionis posset homo ascendere ad dilectionem Dei super

omnia, & consequenter ad iustificationem. Quod idem est, ac dicere, ideo esse impossibile sine Fide placere Deo, quia sua lege statuit Deus non concurrere ad actus supernaturales charitatis, nisi præcedente Fide. Si autem hanc legem non statuisset, posset homo elicere actum charitatis mediâ alia cognitione supernaturali Dei ex creaturis, & quæ non inmitteretur revelationi divinæ. Quarimus ergo in præsentî, an opinio hæc sic explicata incurrat præsentem damnationem?

29. Et dicendum est, non incurrere. Probat. Illa opinio non incurrit hanc damnationem, quæ affirmat, Fidem latam ex testimonio creaturarum, similive motivo, non sufficere ad iustificationem: sed hæc opinio sic explicata id absolute fatetur: ergo illa non incurrit hanc damnationem. Maior patet ex comprehensione terminorum.

30. Minor probatur. Habet enim hæc opinio duas propositiones, alteram absolutam, & alteram conditionalem. Absoluta dicit, de facto ex lege Dei impossibile esse sine Fide stricta placere Deo, & consequenter iustificari. Conditionalis dicit, quod si Deus aliter statuisset, per Fidem latam, sive cognitionem Dei ex creaturis posse hominem pervenire ad eliciendum actum charitatis, atque adeo ad iustificationem. Cum ergo proposito absoluta conformetur cum decreto; conditionalis autem non opponatur decreto, quod non loquitur de ea condicionali, sed de propositione absoluta, manifeste colligitur, eam opinionem fateri, quod vi decreti fatendum est.

31. Confirmatur. Nam hoc decretum Innocentij. XI. non decernit, quod Fides stricta requiratur ad iustificationem independentem à le-